

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА ФІЛОСОФІЇ
КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ, ЕТНОЛОГІЇ ТА ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
зі спеціальності 032 «Історія та археологія»
(освітньо-професійна програма «Історія та археологія»)

ОДЕСА
ОНУ
2024

УДК 93:378.4(477.74-21)(075.8) Е502

Укладачі:

Н. О. Петрова, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, гарант освітньо-професійної програми «Історія та археологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія (§ 4, додатки);

О. В. Сминтина, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, координатор роботи Центру забезпечення якості освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (§ 3, додатки);

В. В. Чепіженко, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та всесвітньої історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, гарант освітньо-професійної програми «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія (вступ, § 1–2, додатки).

Рецензенти:

О. А. Бачинська, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

В. Г. Кушнір, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри археології, етнології та всесвітньої історії, декан факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Г. С. Левченко, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін, голова навчально-методичної комісії, заступник декана факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою
факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 10 від 02.07.2024 р.*

Е502 **Електронні** методичні вказівки до виконання кваліфікаційних робіт [Електронний ресурс] : на здобуття ступеня вищ. освіти «магістр» зі спец. 032 «Історія та археологія» (освітньо-професійна програма «Історія та археологія») / уклад.: Н. О. Петрова, О. В. Сминтина, В. В. Чепіженко. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2024. – 59 с. – 1 МБ.

Методичні вказівки містять загальні положення та рекомендації щодо написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 032 «Історія та археологія».

Видання призначене для здобувачів освітньо-професійної програми «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 032 «Історія та археологія» та викладачів (наукових керівників і рецензентів) Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

УДК 93:378.4(477.74-21)(075.8)

© Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова, 2024

З М І С Т

Вступ	4
§ 1. Організація виконання кваліфікаційної роботи	10
§ 2. Вимоги до обсягу, оформлення та структури кваліфікаційної роботи	17
§ 3. Дотримання принципів академічної доброчесності у кваліфікаційних роботах	29
§ 4. Вказівки до порядку захисту кваліфікаційної роботи	31
Список нормативних документів та літератури	36
Додатки	39
Додаток А. Форма заяви на закріплення теми кваліфікаційної роботи	39
Додаток Б. Бланк завдання на кваліфікаційну роботу	40
Додаток В. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи	42
Додаток Г. Зразок оформлення змісту	43
Додаток Д. Зразок оформлення списку джерел та літератури	44
Додаток Е. Зразок відгуку наукового керівника	51
Додаток Ж. Документи для подання в сектор моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ	52
Додаток И. Зразок рецензії на кваліфікаційну роботу	53
Додаток К. Бланк подання голові ЕК щодо захисту кваліфікаційної роботи	54
Додаток Л. Схема захисту кваліфікаційної роботи	56
Додаток М. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	57

ВСТУП

Атестація здобувачів вищої (фахової передвищої) освіти – бакалаврів, магістрів, фахових молодших бакалаврів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів № 509 від 12.06.2019 р., № 519 від 25.06.2020 р.) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 р. № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту» (із змінами); стандартів освітньої діяльності і стандартів вищої освіти, інших нормативних актів України з питань освіти, Статуту Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 «Історія та археологія» (затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти та науки України від 31.05.2021 р. № 603) визначено, що атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту **кваліфікаційної роботи**.

Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології.

Кваліфікаційна робота повинна відповідати принципам академічної доброчесності, не повинна містити плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу або у репозитарії закладу вищої освіти.

Відповідно до п. 2.10.10. «Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова (оновлення 2022 р.)», **кваліфікаційна робота** магістра – це окремий освітній компонент та форма підсумкової атестації. Кваліфікаційні роботи виконуються в Університеті на завершальному етапі навчання. Кваліфікаційна робота передбачає:

- систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань зі спеціальності й застосування їх при вирішенні конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань;

- розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою роботи.

Керівниками призначаються професори і доценти (викладачі) Університету, висококваліфіковані спеціалісти виробництва. Кваліфікаційні роботи зберігаються у бібліотеці Університету протягом п'яти років, потім списуються в установленому порядку, електронний варіант вноситься в репозитарій Наукової бібліотеки

ОНУ (на сторінку відповідного факультету). Процедура захисту кваліфікаційних робіт здобувачами освіти регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

Освітньо-професійна програма «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня спеціальності 032 «Історія та археологія» та відповідний навчальний план факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова передбачають, що атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Загальний обсяг освітнього компоненту – 6 кредитів.

Мета підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи полягає в систематизації, закріпленні, розширенні та поглибленні теоретичних й практичних знань здобувачів з історії та/або археології.

Завданнями кваліфікаційної роботи є:

- показати якість засвоєних знань з освітньо-професійної програми «Історія та археологія»;
- проявити здатність самостійного осмислення проблеми, творчого її дослідження;
- продемонструвати вміння визначати актуальність, мету та задачі дослідження, застосувати сучасні методи досліджень для отримання та аналізу емпіричних даних;
- показати вміння збирати, аналізувати та систематизувати історичні джерела, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

- продемонструвати вміння оформлювати результати наукових досліджень відповідно до сучасних вимог.

Виконанню кваліфікаційної роботи передусє опанування здобувачами обов'язкових освітніх компонентів: «Теорія та методологія історії», «Методологія та організація наукових досліджень з історії та археології», «Публічна історія», а також «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Культурна спадщина та історична пам'ять», «Цифрова історія», «Експертиза пам'яток історії, археології та культури. Інтелектуальна власність», проходження виробничої практики зі збереження та управління об'єктами культурної спадщини та науково-дослідної (переддипломної) практики.

Процес підготовки, оформлення та захисту кваліфікаційної роботи спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК): ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК02. Здатність працювати автономно; ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою; ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення;

б) спеціальних/фахових (СК/ФК): СК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію; СК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук; СК03. Здатність

презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології; СК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки; СК05. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проєкти у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проєкти; СК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області; СК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології; СК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики; СК11. Здатність використовувати набуті знання в ході професійної діяльності та експертного консультування з актуальних проблем історії та археології, міжкультурної комунікації, архівної, музейної та пам'яткоохоронної діяльності, в тому числі з урахуванням регіональної специфіки; СК12. Здатність репрезентувати наукові історичні знання у публічній сфері, зокрема у ЗМІ, мистецтві, кіно, літературі, музеях, фестивалях, комп'ютерних іграх тощо.

В результаті виконання кваліфікаційної роботи та опанування відповідних **програмних результатів навчання**, здобувачі повинні навчитися: 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень; 2. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології;

3. Розробляти й реалізовувати історичні та міждисциплінарні проекти з урахуванням сучасних методологічних підходів; 4. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів; 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки; 6. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання; 7. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; 8. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо; 12. Зрозуміло та якісно репрезентувати наукові історичні знання у публічній сфері, зокрема у ЗМІ, мистецтві, кіно, літературі, музеях, фестивалях, комп'ютерних іграх тощо.

§ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота – це засіб діагностики ступеня сформованості компетентностей щодо вирішення типових завдань діяльності згідно з вимогами стандартів вищої освіти.

Виконання кваліфікаційної роботи організаційно поділяється на три етапи: підготовчий, основний (етап виконання) та завершальний.

ЕТАП ПІДГОТОВКИ:

1. Здобувачам вищої освіти надається право обрати тему кваліфікаційної роботи, визначену згідно з програмними результатами освітньо-професійної програми «Історія та археологія» та тематикою науково-дослідних робіт випускових кафедр або запропонувати власну з обґрунтуванням доцільності її розробки. Теми кваліфікаційних робіт здобувачі освіти отримують на початку навчального року для денної форми навчання та під час установчої сесії для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання. У термін до 1 жовтня здобувач має подати на кафедру узгоджену з науковим керівником заяву на закріплення теми кваліфікаційної роботи (*Додаток А*).

2. Керівниками кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» призначаються науково-педагогічні працівники факультету історії та філософії, що мають науковий ступінь та/або вчене звання.

3. Наукові керівники та теми кваліфікаційних робіт затверджуються на засіданні кафедри, засіданнях навчально-

методичної комісії та вченої ради факультету, затверджуються наказом ректора Університету.

Зміна теми кваліфікаційної роботи розглядається за письмовою заявою здобувача вищої освіти та затверджується змінами до основного Наказу, після погодження з науковим керівником, кафедрою, НМК та вченою радою факультету.

4. Під час ознайомчої консультації в жовтні 1-го року навчання наукові керівники мають ознайомити здобувачів магістерського рівня із вимогами щодо підготовки, написання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «магістр».

5. Разом з науковими керівниками здобувачі мають визначити теоретико-методологічну базу, об'єкт та предмет, мету та завдання дослідження, скласти календарний план написання кваліфікаційної роботи з обов'язковим встановленням термінів виконання та у термін до 15 жовтня заповнити завдання на кваліфікаційну роботу (*Додаток Б*).

ЕТАП ВИКОНАННЯ:

6. Історико-бібліографічний пошук, проведення історіографічного дослідження і первинне опрацювання джерел. Укладання попередньої бібліографії.

7. Виходячи з результатів історіографічного дослідження, здобувачі мають привести зібраний матеріал в систему; уточнити предмет, його змістові, хронологічні, територіальні межі; остаточно визначити мету та завдання роботи, підібрати методи дослідження.

8. Осмислення зібраного матеріалу: аналіз історіографії, опублікованих та неопублікованих джерел, корегування (за необхідності) завдань та змісту.

9. Апробація матеріалів магістерського дослідження (як варіант, наприкінці квітня 1-го року навчання, під час звітної студентської наукової конференції ОНУ імені І. І. Мечникова)¹.

10. Надання матеріалу органічної форми: написання тексту основної частини. Не пізніше 1 вересня 2-го року навчання чернетка кваліфікаційної роботи має бути надана здобувачами на ознайомлення науковим керівникам.

¹ Відповідно до «Положення Одеського національного університету імені І. І. Мечникова про диплом з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень)», схваленого Вченою радою ОНУ 14.05.2021 р., подання-рекомендація щодо видачі студенту випускного курсу диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень) надається за умови дотримання принаймні однієї з наступних обов'язкових вимог:

-наявність наукових робіт (тез доповідей, статей тощо), що відповідають спеціальності, яка здобувалась, і опублікованих студентом протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень);

-участь студента в міжнародних, всеукраїнських і університетських фахових наукових конференціях протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень);

-участь студента в міжнародних, всеукраїнських і університетських фахових студентських олімпіадах протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень);

-участь студента в міжнародних, всеукраїнських і університетських конкурсах наукових робіт протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень);

-участь студента протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих /досягнень), у виконанні фундаментальних та прикладних наукових досліджень в складі науково-дослідних колективів ОНУ імені І. І. Мечникова, що підтверджується копією наказу про зарахування до складу виконавців НДР;

- участь студента протягом періоду його навчання за певним освітнім рівнем, після завершення навчання за яким студент претендує на отримання диплома з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень), у виконанні фундаментальних та прикладних наукових досліджень за затвердженою тематикою кафедр університету, що окремо зазначається у поданні-рекомендації.

11. Усунення недоліків після правок наукового керівника та доопрацювання тексту кваліфікаційної роботи: аналітичне, стилістичне та технічне редагування.

12. Узагальнення висновків роботи відповідно до завдань дослідження.

*Вимоги до обсягу, оформлення та структури кваліфікаційної роботи будуть наведені у § 2 цього видання. Також при написанні та оформленні роботи здобувачеві варто звернутися до **додатків В, Г та Д**.*

ЕТАП ЗАВЕРШЕННЯ:

13. Представлення кваліфікаційної роботи на кафедру та попередня презентація результатів дослідження під час проходження науково-дослідної (переддипломної) практики. Чернетки кваліфікаційних робіт мають бути представлені на кафедру під час установчої конференції з практики.

14. Остаточне редагування кваліфікаційної роботи відповідно до отриманих під час проходження практики зауважень.

15. Подання остаточного варіанту кваліфікаційної роботи науковому керівнику. Написання науковим керівником відгуку на кваліфікаційну роботу (**Додаток Е**).

16. Текст остаточного варіанту кваліфікаційної роботи, підписаний науковим керівником на титульному аркуші та здобувачем на останній сторінці, має бути поданий на кафедру у роздрукованому та електронному форматі у визначений вченою радою факультету

термін, але не пізніше ніж за два тижні до дня захисту в Екзаменаційній комісії.

17. Для перевірки роботи на наявність запозичень відповідно до «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» за 14 діб до захисту кваліфікаційної роботи магістра її електронний варіант надається автором роботи повністю, починаючи з титульного аркушу і включно з коментарями, примітками, бібліографією, переліком джерел та всіма додатками до основного тексту, на електронному носію (формати: *.odt, *.ods, *.odp; *.rtf; *.doc; *.docx; *.pdf) до сектору моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова (м. Одеса, вул. Преображенська, 24; 2 поверх, каб. 21), разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та заявою-згодою на перевірку, підписаною керівником роботи (**Додаток Ж**). За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи. Друкована та електронна версії роботи мають бути ідентичними. За результатами перевірки протягом 72 годин видається звіт подібності (довідка сектору моніторингу плагіату).

18. Звіти подібності кваліфікаційних робіт здобувачів надаються на розгляд комісії з етики та академічної доброчесності кафедри, яка протягом 48 годин приймає рішення про дотримання автором роботи принципів академічної доброчесності. У випадку низького рівня оригінальності тексту, а також у разі виявлення інших видів порушень академічної доброчесності, комісія приймає рішення про

доопрацювання тексту та його повторну перевірку у секторі моніторингу плагіату НБ ОНУ імені І. І. Мечникова. Повторна перевірка проводиться після доопрацювання здобувачем та здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з надходження виправленої версії роботи. Після чого результати повторної перевірки знову розглядає комісія з етики та академічної доброчесності кафедри.

19. На основі відгуків наукових керівників, звітів подібності та висновків комісії з етики та академічної доброчесності кафедра приймає остаточне рішення про допуск (недопущення) кваліфікаційної роботи до захисту, готує висновок про допуск (прийняття) роботи до захисту та передає її на розгляд рецензентові.

20. Рецензент готує рецензію на кваліфікаційну роботу (*Додаток И*) та надає її на кафедру не пізніше ніж за три дні до дати публічного захисту.

Рецензування кваліфікаційної роботи доручають висококваліфікованим фахівцям (викладачам і науковцям) університету, провідним спеціалістам виробничих, наукових і проєктних організацій/установ. Склад рецензентів визначається деканом факультету (за поданням випускових кафедр) та, для здобувачів ступеня вищої освіти «магістр», затверджується наказом ректора.

Рецензія повинна мати оцінку кваліфікаційної роботи за прийнятою шкалою оцінювання (*Додаток М*).

21. Підготовка до публічного захисту: написання доповіді, аналіз і підготовка відповіді на зауваження рецензента; оформлення

презентації (схема доповіді на захисті кваліфікаційної роботи розміщена в *Додатку Л*).

22. Напередодні захисту кваліфікаційної роботи випускова кафедра подає до Екзаменаційної комісії:

- виконану здобувачем кваліфікаційну роботу магістра з записом на ній висновку випускової кафедри про допуск роботи до захисту;
- відгук наукового керівника з характеристикою наукової цінності роботи і діяльності здобувача під час виконання ним кваліфікаційної роботи;
- рецензію на кваліфікаційну роботу із зазначенням оцінки за прийнятою шкалою;
- завдання на кваліфікаційну роботу;
- подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (*Додаток К*);
- довідку установи (організації) про дозвіл на використання її матеріалів при написанні кваліфікаційної роботи, якщо ці матеріали потребують такого дозволу відповідно до чинного законодавства;
- інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної роботи: друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на її практичне застосування тощо.

23. Захист кваліфікаційної роботи на засіданні Екзаменаційної комісії. *Вказівки до порядку захисту кваліфікаційної роботи розміщені у § 4.*

§ 2. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ, ОФОРМЛЕННЯ ТА СТРУКТУРИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» готується державною мовою у вигляді друкованого (оформленого з використанням комп'ютерної техніки) рукопису в твердій палітурці та в електронній формі.

Загальний обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 032 «Історія та археологія» (без урахування титульного аркушу, змісту, списку джерел та літератури, додатків) *складає 80–100 сторінок*.

ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційну роботу магістра друкують на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) через 1,5 міжрядкового інтервалу, кеглем 14 Times New Roman звичайним; поля зверху та знизу по 2,5 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1 см; абзац зрівняний по ширині, відступ першого рядка кожного абзацу 1,27 см.

Порядковий номер сторінки розміщується у правому верхньому куті. Крапка після номеру сторінки не ставиться. На титульній сторінці та на сторінці змісту номер не ставиться, але вона враховується в загальній нумерації.

За необхідності до тексту роботи можуть бути введені підрядкові примітки з наскрізною нумерацією.

Посилання. У тексті кваліфікаційної роботи обов'язково потрібно наводити цитати і робити посилання на джерела та

літературу, використані здобувачем вищої освіти під час написання дослідження. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування джерела, дають необхідну інформацію про нього, допомагають з'ясувати його зміст.

У кваліфікаційній роботі використовуються позатекстові посилання, тобто посилання в тексті слід зазначати порядковим номером за списком джерел та літератури, виділеним двома квадратними дужками, наприклад: «... у працях [1–7]...». Наголошуємо, що порядковий номер, зазначений у посиланні, має точно відповідати порядковому номеру зі списку джерел та літератури.

Як правило, в кваліфікаційній роботі використовуються відомості, матеріали з монографій, оглядових статей тощо, тому в посиланні у такому разі необхідно точно вказати номер сторінки (аркуш архівного документу, параграф тексту джерела). Посилання на конкретні сторінки першоджерела робиться наступним чином: після цитати в квадратних дужках потрібно вказати порядковий номер твору згідно зі списком літератури та сторінку, наприклад [10, с. 34].

Недослівне приведення витягу з якого-небудь твору, виклад ідей, думок того чи іншого автора не виділяється лапками, але також забезпечується посиланням на джерело, наприклад [див.: 15, с. 120–122].

Якщо посилання робиться на кілька джерел, то вони вказуються через крапку з комою: [5, с. 78; 6, с. 456].

Якщо в тексті кваліфікаційної роботи згадується твір (і твори) в цілому, то в посиланні вказується тільки порядковий номер зі списку

літератури. Наприклад: «Історії Одеси присвячені дослідження П. І. Петренка, В. Я. Янковської, К. В. Іванова [10; 15; 45]».

Якщо твір цитується не за оригіналом, то слід на це вказати наступним чином: [цит. за: 5, с. 234].

Коли треба підкреслити, що джерело, на яке робиться посилання, – лише одне з багатьох, де підтверджується, або висловлюється, або ілюструється положення основного тексту, то в таких випадках використовують слова «[див., наприклад, 8]», «[див., зокрема, 8]» .

Відсутність посилань на цитовані твори або відсутність цитованих джерел у списку джерел та літератури є неприпустимим.

СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота повинна мати такі основні структурні елементи:

титульний аркуш;

зміст;

перелік умовних позначень (за необхідності);

основна частина;

список джерел та літератури;

додатки (за необхідності).

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини та додатки мають починатися з нової сторінки.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

1. **Титульний аркуш** кваліфікаційної роботи оформлюється за формою, наведеною у *додатку В*.

2. **Зміст** повинен містити назви всіх структурних елементів, заголовки розділів та підрозділів (за їх наявності) із зазначенням нумерації та номери їх початкових сторінок (*Додаток Г*).

Назви розділів і підрозділів кваліфікаційної роботи мають бути стислими, чіткими, послідовними і точно відображати внутрішню логіку змісту роботи. Важливо відзначити, що назви розділів (підрозділів) не повинні дублювати назву всієї роботи.

3. *Перелік умовних позначень*, символів, одиниць вимірювання, скорочень подається за необхідності у вигляді окремого списку. Перелік друкують двома колонками, в яких ліворуч наводять скорочення, а праворуч – їх детальне розшифрування. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Скорочення, символи, позначення, які повторюються не більше двох разів, до переліку не вносяться.

4. *Основна частина* кваліфікаційної роботи має містити:

вступ;

розділи, що можуть поділятися на підрозділи;

висновки.

5. *Вступ* – структурний компонент кваліфікаційної роботи магістра, у якому розкривається сутність і стан досліджуваної проблеми, її значущість, формується бачення наукового пошуку та міститься науково-категоріальний апарат наукового дослідження. Обсяг вступу не повинен перевищувати 5–7 % обсягу рукопису (4–7 сторінок).

У вступі подається загальна характеристика кваліфікаційної роботи, а саме:

- встановлюється **актуальність теми** дослідження та обґрунтовується необхідність проведення дослідження (висвітлюється зв'язок теми кваліфікаційної роботи із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань шляхом критичного аналізу з визначенням сутності наукової проблеми або завдання);
- формулюються **мета і завдання** дослідження;
- визначаються **об'єкт** та **предмет** дослідження
- встановлюються **хронологічні і територіальні межі** дослідження;
- визначаються **методи дослідження** (перераховуються використані наукові методи дослідження та змістовно відзначається, що саме досліджувалось кожним методом; обґрунтовується вибір методів, що забезпечують достовірність отриманих результатів та висновків);
- висвітлюється **особистий внесок** та **наукова новизна** отриманих результатів (аргументовано, коротко та чітко представляються основні наукові положення, які виносяться на захист, із зазначенням відмінності одержаних результатів від відомих раніше);
- наводиться **апробація** матеріалів кваліфікаційної роботи (тобто перелічується на яких конференціях здобувач виступив з презентацією матеріалів дослідження, а перелік публікацій здобувача по темі дослідження, в тому числі в співавторстві, також обов'язково вводиться до списку джерел та літератури);
- анонсується **структура** кваліфікаційної роботи, зазначається загальний обсяг її основної частини, кількість бібліографічних одиниць у списку джерел та літератури, кількість додатків.

6. У **розділах** кваліфікаційної роботи має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача ступеня вищої освіти.

Текст розділу розпочинається з абзацу після пропущеного рядка.

Розділи кваліфікаційної роботи можуть поділятися на підрозділи (нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою). Розділи та підрозділи нумеруються арабськими цифрами.

Текст підрозділу друкується відразу за його назвою в тому ж рядку.

Текст розділу не може починатися з назви підрозділів: їм має передувати коротенький вступ, де формулюється предмет дослідження у розділі.

Кожен розділ (в разі необхідності – й підрозділи) мають закінчуватися висновками, які логічно підсумовують розгляд матеріалу в кожному розділі та в цілому узгоджуються з перспективною метою роботи.

7. До авторського тексту вводиться **цитування** з джерела або дослідницької літератури. Цитування виокремлюється «лапками» та обов'язково супроводжується посиланнями на джерело цитати. Наведення фрагментів тексту за відсутності лапок та відповідно оформленого посилання кваліфікується як плагіат та є приводом для недопущення роботи до захисту. Тим більш неприпустимим є безпосереднє залучення в роботі значних фрагментів тексту з дослідницької літератури як без, так і з посиланням. Цитування з джерел не повинні займати більше третини сторінки, в іншому випадку їх необхідно винести в додаток.

Цитування з джерел за можливості даються за академічними виданнями. Цитування зі стародавніх латинських, грецьких, а також середньовічних авторів можуть супроводжуватись вказівкою не на сторінку, а на параграф та розділ за академічним виданням.

У випадку звернення до дослідження, яке перевидавалось кілька разів із доповненнями та виправленнями, для цитування перевага віддається останньому за часом з доступних видань.

При цитуванні джерела іноземного походження цитату слід подати українською мовою в доступному академічному перекладі або у власному перекладі з мови оригіналу. Подвійний переклад (наприклад, українською з доступного російськомовного перекладу) може викривити зміст і не допускається. Переклад джерела не є джерелом! В такому випадку, варто користуватися виключно джерелами мовою оригіналу. У випадку проведення стилістичного, філологічного чи семіотичного аналізу, а також якщо є сумніви у коректності перекладу, фрагмент джерела може бути наведений також мовою оригіналу.

Цитати мають бути абсолютно точні. Пропуск фрагментів в тексті позначається трьома крапками. Якщо пропущено ціле речення або більше – трьома крапками в <кутових дужках>. В [квадратні дужки] виносяться будь-які коментарі, введені здобувачем в текст цитування. За недоступності необхідного для дослідження видання джерела є допустимим цитування, запозичене з дослідницької літератури з вказівкою на дослідження, з якого була запозичена цитата.

8. Необґрунтоване використання джерел інформації держав-агресорів (російської федерації та республіки білорусь) є недоцільним

для наукової об'єктивності, кругозору дослідників, національної безпеки в умовах війни та подолання наслідків постколоніального мислення в наукових дослідженнях. Інформаційно-літературні й наукові джерела держав-агресорів, особливо створені в сфері соціальних, гуманітарних наук, можуть бути продуктом пропаганди та цензури сучасного авторитарного російського режиму.

Комітет з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти пропонує такі рекомендації:

1. Не використовувати у наукових дослідженнях такі джерела інформації:

- опубліковані на території держав-агресорів;
- опубліковані на територіях, окупованих росією, чи щодо яких вона здійснює контроль, якщо джерело опубліковане з моменту початку окупації чи такого контролю;
- створені та/або опубліковані державними інституціями держав-агресорів;
- автором яких є громадянин держави-агресора, за умови, що публічна позиція цієї особи або саме джерело спрямоване на виправдання російської (у тому числі радянської) імперської політики, містить пропаганду ідеології «руського міра», антиукраїнську пропаганду чи іншу офіційну пропаганду держави-агресора;
- автором яких є юридична особа, зареєстрована на території державагресорів, або кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є резидент держав-агресорів.

2. Припускаються вмотивовані випадки використання джерел інформації держав-агресорів:

- для ілюстрування, пояснення та критичного аналізу явищ, що відбуваються в державах-агресорах;
- у наукових дослідженнях, зміст яких охоплює вивчення держав-агресорів, їх попередників чи складових політичних утворень, за умови критичного аналізу цих джерел;
- створених громадянином чи громадянкою держави-агресора, юридичною особою, зареєстрованою на території держави-агресора, або кінцевим бенефіціарним власником (контролером) якої є резидент держави-агресора, за умови, що джерела не містять пропаганди, ідеології «руського міра», антиукраїнської пропаганди чи іншої офіційної пропаганди держави-агресора; – за обґрунтованої необхідності, з точки зору досягнення мети дослідження чи які не мають аналогів у відповідній галузі знань та/або містять статистичну інформацію.

9. У **висновках** викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати кваліфікаційної роботи, вказуються наукові проблеми, для розв’язання яких можуть бути застосовані результати дослідження, а також можливі напрями продовження досліджень за тематикою кваліфікаційної роботи. Обсяг висновків має бути не менше 3 сторінок.

У тексті висновків не допускаються: 1) посилання на інших авторів, їх цитування; 2) наведення загальновідомих істин; 3) розмірковування про питання, які не досліджувалися у попередніх розділах; 4) дослівні повтори тексту розділів (висновків до розділів).

Рекомендується нумерація висновків для їх чіткого розмежування та зручності перевірки їхньої відповідності завданням кваліфікаційної

роботи магістра. Рекомендовано розпочинати кожен із висновків з дієслів доконаного виду (наприклад: «проаналізовано...», «рекомендовано...», «розроблено...», «доведено...», «показано...», «встановлено...», «виявлено...», «досліджено...», «отримано...», «запропоновано...» тощо).

У висновках слід наголосити на тому, що мету дослідження досягнуто, а всі поставлені завдання вирішено. Висновки повинні бути оригінальними. Основна вимога до заключної частини – не повторювати зміст вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах. Висновки до кваліфікаційної роботи є не звичайним переліком отриманих результатів проведеного дослідження, а їх підсумковим синтезом, тобто формулюванням того нового, що внесено здобувачем вищої освіти у вивчення і розв’язання проблеми.

10. Список джерел та літератури наводиться в кінці роботи, має спільну з основним текстом нумерацію сторінок, але не входить до загального обсягу роботи. Список формується з накопичених під час роботи джерел та літератури, подається в алфавітному порядку за категоріями, які відповідають характеру обраної теми.

Список джерел та літератури повинен включати тільки ті джерела та літературу, на які є посилання в тексті роботи. Спочатку розміщується список джерел, які поділяються на архівні матеріали та опубліковані джерела. За необхідністю, джерела можуть подаватись окремими розділами: документи, мемуари та спогади, листування, інтерв’ю, преса. Послідовність розміщення цих груп джерел у «Списку» залежить від характеру обраної теми та їх значення для її висвітлення. Використану у роботі літературу розташовують після

джерел і, як правило, не розподіляють на групи. Опис кожної бібліографічної одиниці починається з нового рядка з абзацу.

«Список» має наскрізну нумерацію. Кожна частина «Списку» побудована за алфавітом: розпочинати слід з літератури кириличного алфавіту, потім – латинський алфавіт, в кінці – інші шрифти.

Оформлення списку джерел та літератури кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» (приклади оформлення за яким наведені у *Додатку Д*).

11. **Додатки** до роботи розміщують наприкінці дослідження після списку джерел та літератури.

Кожен додаток необхідно починати з нової сторінки із заголовком «Додаток», який надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер І, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, «Додаток Б».

До додатків може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи. Важливим елементом додатків можуть стати карти, таблиці зі статистичними матеріалами, графіки, світлини. Додатки не входять у загальний обсяг роботи. Вони можуть бути включені до тексту роботи у випадку, якщо є результатом розробки самого автора (наприклад, складені ним особисто графіки, карти-схеми, опитування або повнотекстові переклади джерел).

У випадку, якщо ілюстративний та статистичний матеріал, наведений у додатках, запозичений з інших наукових джерел, додатки

мають супроводжуватися переліком посилань. Вони вміщуються безпосередньо під даним додатком, разом з його номером та описом. За наявності додатків різного роду (таблиць, рисунків, карт тощо) вони групуються таким чином, щоб найповніше ілюструвати проблему, що розглядається.

Додатки мають бути узгоджені з основним текстом роботи та зі списком джерел та літератури.

§ 3. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ

Кваліфікаційна робота є завершеним твором здобувача вищої освіти, у якому автор самостійно розв'язує складне завдання дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері історії та/або археології. Кваліфікаційна робота має повністю відповідати принципам академічної доброчесності й не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

З метою уникнення порушень академічної доброчесності автори кваліфікаційних робіт зобов'язані:

- надавати правдиву інформацію про вихідні дані, методи, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну діяльність;
- базувати висновки і рекомендації за результатами досліджень на належних доказах і фактах;
- чітко виокремлювати та відмежовувати власні результати наукової діяльності від результатів наукової діяльності інших осіб;
- бути відповідальними під час оприлюднення результатів дослідження за їхню достовірність і можливий вплив на суспільство;
- забезпечувати прозорість наукового дослідження після його оприлюднення і довіру до його результатів шляхом надання доступу до первинних даних дослідження, інформації про методи дослідження, використані інструменти, матеріали, інші

обставини, що могли вплинути на результати дослідження, крім інформації з обмеженим доступом і персональних даних;

- при оприлюдненні результатів досліджень надавати інформацію про джерела фінансування дослідження та пов'язані з цим конфлікти інтересів (у разі їх наявності);
- дотримуватися законодавства у сфері інтелектуальної власності.

Автори кваліфікаційних робіт засвідчують свою обізнаність у принципах дотримання академічної доброчесності шляхом підписання на початку навчального року «Декларації академічної доброчесності здобувача вищої освіти Одеського національного університету імені І. І. Мечникова».

Виходячи з принципу нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності, у разі доведення факту порушення академічної доброчесності під час підготовки та захисту кваліфікаційної роботи порушники будуть притягнуті до академічної відповідальності відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів ОНУ імені І. І. Мечникова.

§ 4. ВКАЗІВКИ ДО ПОРЯДКУ ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Процедура захисту кваліфікаційних робіт здобувачами освіти регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова».

Екзаменаційні комісії працюють у терміни, визначені графіком освітнього процесу Університету на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів спеціальностей, затверджується ректором університету й доводиться до випускових кафедр до початку навчального року. Розклад роботи кожної Екзаменаційної комісії, узгоджений з головою ЕК і затверджений галузевим проректором з науково-педагогічної роботи, подається до навчального відділу деканом факультету (його заступником) не пізніше ніж за місяць до початку її діяльності.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться, як правило, в приміщеннях Університету. Для захисту кваліфікаційних робіт, виконаних з використанням отриманих під час практик матеріалів, допускається проведення засідання ЕК на підприємствах, в установах та організаціях, на яких проходила практика.

Для проведення захисту кваліфікаційних робіт, як правило, планується не більше 12 осіб на один день роботи ЕК (екзаменаційна група).

Засідання ЕК є відкритими і проводяться за участю більш ніж половини її складу та обов'язкової присутності Голови комісії,

секретаря комісії. Засідання Екзаменаційної комісії оформляються протоколом.

Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість захисту кваліфікаційної роботи одного здобувача, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин (див., *Додаток Л. Схема захисту кваліфікаційної роботи*).

Для розкриття змісту кваліфікаційної роботи здобувачу надається до 10-ти хвилин. Для кращого сприйняття членами ЕК доповіді, вона може супроводжуватися мультимедійною презентацією. Основна мета презентації – це забезпечення стислого та наочного подання основних результатів кваліфікаційної роботи. Структура презентації:

- 1-й слайд – тема кваліфікаційної магістерської роботи, прізвище доповідача та керівника, рік захисту;
- 2-й слайд – актуальність теми кваліфікаційної роботи магістра та обґрунтування необхідності проведення дослідження;
- 3-й слайд – мета та задачі кваліфікаційної роботи;
- 4-й слайд – об’єкт та предмет дослідження; хронологічні та територіальні межі;
- 5-й слайд – методи дослідження;
- 6-й слайд – структура роботи;
- 7 та 8-й слайди – основні висновки;
- Додатково можуть виноситися на окремі слайди найважливіші репрезентативні додатки. Кількість окремих слайдів презентації залежить від особливостей доповіді здобувача.

При розробці презентації рекомендується дотримуватися таких вимог:

- ✓ максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 10;
- ✓ використовуються ключові слова і фрази, а не речення;
- ✓ текстовий матеріал може подаватися у схемах;
- ✓ у презентації має дотримуватися логіка викладу та грамотність;
- ✓ доповідь магістра доповнює інформацію на слайді, а не дублює її;
- ✓ текст презентації має легко читатися (мінімальний розмір шрифту 20, напівжирний);
- ✓ шаблон оформлення має бути однаковий для всіх слайдів презентації;
- ✓ має дотримуватися контраст між текстом, фоном і графікою.

Після доповіді здобувач відповідає на питання членів ЕК. Запитання можуть стосуватися як теми виконаної роботи, так і набутих компетентностей та програмних результатів навчання.

Після відповідей на питання заслуховуються або зачитуються відгуки наукового керівника та рецензента (особисто ними або, у разі їх відсутності, одним з членів ЕК). Завершується захист відповіддю здобувача на висловлені у відгуках зауваження.

Хід захисту фіксується у протоколі ЕК. Результати захисту кваліфікаційних робіт оцінюються за 100-бальною, національною та шкалою ЄКТС. Оцінки захисту кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Підсумкова (усереднена) оцінка, внаслідок всебічного обговорення, виставляється головою Екзаменаційної комісії. При визначенні оцінки кваліфікаційної роботи береться до

уваги рівень теоретичної, практичної та наукової підготовки здобувача (критерії оцінювання кваліфікаційної роботи містяться в *Додатку М*).

Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння здобувачам кваліфікації та видачу дипломів/дипломів із зазначенням особливих досягнень (дипломів з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.

Повторне складання (перескладання) захисту кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Здобувачам, які отримали позитивні оцінки за передбаченими програмою підготовки формами атестації (публічним захистом кваліфікаційної роботи), рішенням Екзаменаційної комісії присуджується ступінь вищої освіти, присвоюється кваліфікація у відповідності до отриманої спеціальності і видається диплом встановленого зразка. Рішення щодо видачі здобувачу диплома із зазначенням особливих досягнень (диплома з відзнакою) приймається Екзаменаційною комісією за результатами атестації і з урахуванням усіх наданих до ЕК матеріалів, які засвідчують, що навчальні та наукові (творчі) досягнення здобувача під час навчання за відповідним рівнем освіти відповідають вимогам «Положення про диплом з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень) Одеського національного університету імені І. І. Мечникова».

Якщо відповідь здобувача під час захисту кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, комісія ухвалює рішення про те,

що здобувач не пройшов атестацію і у протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (від 35 до 59 балів). У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання комісії для захисту кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. Здобувач, який отримав незадовільну оцінку на захисті кваліфікаційної роботи, відраховується з університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році.

Здобувачі, які не захистили кваліфікаційну роботу у зв'язку з неявкою та/або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну (з наступного навчального року) атестацію протягом трьох років після відрахування з ЗВО (у період роботи ЕК, згідно з затвердженим розкладом роботи Екзаменаційної комісії з відповідного рівня і освітньої програми/спеціальності).

Кваліфікаційні роботи після захисту зберігають в фондах Наукової бібліотеки Університету протягом п'яти років, а потім списують та утилізують у визначеному порядку.

СПИСОК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 (із змінами). *Законодавство України : інформ.-пошук. система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 17.06.2024).
2. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ МОН України № 40 від 12.01.2017 (із змінами). *Законодавство України : інформ.-пошук. система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text> (дата звернення: 17.06.2024)
3. Про освіту : Закону України № 2145-VIII від 05.09.2017 (із змінами). *Законодавство України : інформ.-пошук. система* / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 17.06.2024)
4. ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 47 с. (Національний стандарт України).
5. ДСТУ 8302-2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Кн. палата України ім. І. Федорова. Чинний від 2016-07-01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. IV, 16 с. (Інформація та документація).
6. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки / Пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 224 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Umberto_Eco/Yak_napysaty_dyplo_mnu_robotu.pdf (дата звернення: 18.06.2024).
7. Інформаційний бюлетень «Академічна доброчесність». Випуски 1–31, листопад 2019–лютий 2024 рр. URL: www.skeptic.in.ua/bulletin (дата звернення: 18.06.2024).
8. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Одеса, 2020. 11 с.

<https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

9. Методичний посібник з написання, оформлення та захисту курсових і дипломних робіт / упоряд. С. В. Ковальський, О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. О. Петрова, О. О. Синявська; відпов. ред. В. Г. Кушнір. Одеса, 2016. 54 с.
10. Написання, оформлення та захист курсових і дипломних робіт. Методичні вказівки для студентів спеціальностей 032 Історія та археологія, 033 Філософія, 034 Культурологія / Упорядники : О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. О. Петрова, О. О. Синявська (керівник колективу), І. І. Старовойтова, І. В. Сумченко ; Факультет історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова. Одеса, 2019. 36 с.
11. Освітньо-професійна програма «Історія та археологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 032 «Історія та археологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки». Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2024. 17 с.
12. Положення Одеського національного університету імені І. І. Мечникова про диплом з відзнакою (із зазначенням особливих досягнень). Одеса, 2021. 2 с.
13. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Оновлена редакція. Одеса, 2021. 21 с.
14. Положення про навчальні видання в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Одеса, 2019. 26 с.
15. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Одеса, 2022. 35 с.
16. Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова». Одеса, 2022. 32 с.

17. Рекомендації Комітету з питань етики Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо припинення (обмеження) використання джерел інформації держави-агресора в наукових публікаціях від 30.11.2023 р. URL: <http://surl.li/uottm> (дата звернення: 18.06.2024)
18. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 032 «Історія та археологія». Видання офіційне. МОН України. Київ, 2021. 16 с.
19. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ, 2016. 61 с.
URL: <http://surl.li/uottq> (дата звернення: 18.06.2024)
20. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007. 376 с.
URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Yakovenko_Natalia/Vstup_do_istorii/ (дата звернення: 18.06.2024)

ДОДАТКИ

Додаток А. Форма заяви на закріплення теми кваліфікаційної роботи

Завідувачу кафедри

(назва кафедри)

(звання, ППІ)

здобувача 1-го року навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної / заочної форми навчання
спеціальності 032 «Історія та археологія»

(ППІ здобувача у родовому відмінку)

Мобільний телефон: _____

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною для захисту в екзаменаційній комісії тему
кваліфікаційної роботи _____

(повна назва теми українською та англійською мовами)

Керівником роботи прошу затвердити _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника)

« ____ » _____ 20 ____ р.

(підпис здобувача)

ПОГОДЖЕНО

Науковий керівник

_____/_____/

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри

_____/_____/

(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток Б. Бланк завдання на кваліфікаційну роботу
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
(повне найменування вищого навчального закладу)

Інститут/факультет _____ історії та філософії _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти / Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

_____ другий (магістерський) _____

Напрямок підготовки _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____ 032 Історія та археологія _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

“ ____ ” жовтня 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

Керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи _____ « ____ » листопада 20__ р.

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ			
1			
2			
3			
Висновки			

7. Дата видачі завдання _____ жовтня 20 ____ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Формулювання теми, визначення змісту	1 жовтня	
2.	Збір та опрацювання джерел та літератури		
3.	Робота над 1 розділом		
4.	Робота над 2 розділом		
5.	Робота над 3 розділом		
6.	Написання вступу, висновків		
7.	Остаточне формування та редагування списку джерел та літератури		
8.	Подання чернетки роботи науковому керівнику	1 вересня	
9.	Подання остаточного тексту роботи на кафедру	листопада	

Студент

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для видачі завдання студенту на виконання дипломного проекту (роботи) і контролю за ходом роботи з боку кафедри (циклової комісії) і декана факультету (завідувача відділення).
2. Розробляється керівником дипломного проекту (роботи). Видається кафедрою (цикловою комісією).

Редакційно-видавничий відділ ОНУ імені І.І. Мечникова
м. Одеса, вул. Слісаревська, 12. Тел. 723 28 39

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет історії та філософії

(повне найменування факультету)

Кафедра

(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

« _____ »

(тема кваліфікаційної роботи українською мовою)

« _____ »

(тема кваліфікаційної роботи англійською мовою)

Виконав(ла): здобувач(ка) денної/заочної форми навчання
спеціальності _____

(код, назва спеціальності)

Освітня програма _____

(назва)

(прізвище, ім'я, по-батькові здобувача)

Керівник _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали) (підпис)

Рецензент _____

(науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ініціали)

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри _____

№ ____ від ____ . ____ . 20 ____ р.

Завідувач(ка) кафедри _____

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Захищено на засіданні ЕК № ____
протокол № ____ від ____ . ____ . 20 ____ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)

Голова ЕК _____

(підпис)

(прізвище, ім'я)

Одеса 20 ____

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ 1. Стан наукової розробки теми та джерельна база дослідження	8
1.1. Історіографія проблеми	8
1.2. Джерельна база дослідження	NN
1.3. Теоретико-методологічна база роботи	NN
Розділ 2. Назва розділу	NN
2.1. Назва підрозділу	NN
2.2. Назва підрозділу	NN
Розділ 3. Назва розділу	NN
3.1. Назва підрозділу	NN
3.2. Назва підрозділу	NN
3.3. Назва підрозділу	NN
Висновки	80
Список джерел та літератури	83
Додатки	NN

** Виділення в перший розділ питань джерелознавчого та історіографічного характеру для кваліфікаційних робіт магістерського рівня є бажаним. Третій підрозділ першого розділу вводить за потреби.*

*** Нумерація сторінок, запропонована в зразку, є орієнтовною, але бажано, щоб вступ до роботи був не менше 5 сторінок, висновки – 3, а загальний обсяг основної частини роботи не має бути меншим 80 сторінок тексту (без урахування титульного аркушу, змісту, списку джерел та літератури і додатків).*

**ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНИГО ОПИСУ ДОКУМЕНТІВ
ЗА ДСТУ 8302:2015 «БІБЛІОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ.
Загальні положення та правила складання»**

Підготовлено Науковою бібліотекою ОНУ імені І. І. Мечникова

1 автор

Левченко В. В. Історія Одеського інституту народної освіти (1920–1930 рр.): позитивний досвід невдалого експерименту : монографія / відп. ред. В. М. Хмарський ; наук. ред. Т. М. Попова. Одеса : ТЕС, 2010. 428 с.

Музичко О. Є. Історик Федір Іванович Леонтович (1833–1910): життя та наукова діяльність / наук. ред. В. М. Хмарський. Одеса : Астропринт, 2005. 206 с.

2 автори

Павлишин В. І., Ворошилов Ю. В. Мінералогія. Короткий курс для бакалаврів : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Київ. ун-т, 2017. 527 с.

3 автори

Рудько Г. І., Озерко В. М., Шепель І. В. Геологія і геолого-економічна оцінка родовищ каоліну України / за ред. Г. І. Рудька. Київ ; Чернівці : Букрек, 2015. 335 с.

Файнзільберг Л. С., Жуковська О. А., Якимчук В. С. Теорія прийняття рішень : підруч. для студентів, які навч. за спец. «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», спец. «Інформаційні технології в біології та медицині» / відп. ред. О. К. Носовець ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т ім. І. Сікорського». Київ : Освіта України, 2018. 246 с.

4 автори

Мікробні поверхнево-активні речовини у природоохоронних технологіях / Т. П. Пирог, Г. О. Іутинська, А. П. Софілканич,

А. Д. Конон. Київ : Наук. думка, 2016. 278 с. (Проект «Наукова книга»).

Запобігання корупції: до 215-річчя Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого : підручник / Б. М. Головкін, О. Ю. Шостко, О. В. Новіков, К. А. Автухов ; за заг. ред. Б. М. Головкіна ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2019. 291 с.

5 авторів

Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Укр. НДІ продуктивності АПК М-ва аграр. політики України ; Вітвіцький В. В. [та ін.]. Київ : НДІ «Украгропромпродуктивність», 2006. 106 с.

Основи глікобіології : монографія / Н. О. Сибірня [та ін.] ; за ред. Н. О. Сибірної. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 491 с. (Біологічні Студії).

Без автора

Австралія : навч. посіб. до курсу «Країнознавство» / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя ; уклад. Н. М. Жилко, В. П. Коваленко. Ніжин : НДУ, 2006. 144 с.

Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / авт. тексту В. Клос. Київ : Грані-Т, 2007. 119 с. (Грані світу).

Словники

Європейський Союз : словник-довідник / ред.-упоряд. М. Марченко. 2-ге вид. Київ : К.І.С., 2006. 138 с.

Полюга Л. М. Словник антонімів української мови / за ред. Л. С. Паламарчука. Вид. 2-е, допов. і випр. Київ : Довіра, 1999. 275 с. (Словники України).

Біобібліографічний покажчик

Єрмоєнко С. В., Строченко Л. В. Полтавчук Василь Григорович : біобібліогр. покажч. Одеса : Астропринт, 2009. 40 с.

Дмитро Павлович Урсу : біобібліогр. покажч. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка, Іст. ф-т ; упоряд.: Г. П. Бахчиванжи, В. В.

Самодурова. Одеса : Астропринт, 2006. 72 с. (Біобібліографія вчених Одеського (Новоросійського) університету ; вип. : Історики).

Нормативно-законодавчі матеріали

Булеца С. Б., Іванов Ю. Ф., Ієвіня О. В. Науково-практичний коментар Сімейного кодексу України : станом на 1 верес. 2011 р. / за заг. ред. В. В. Богатиря. Київ : Професіонал, 2011. 427 с.

Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. : офіц. вид. / Верхов. Рада України. Київ : Парлам вид-во, 2006. 207 с. (Б-ка офіц. видань).

Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 : зі змінами від 25.07.2018. *Законодавство України : інформ.-пошук. система* / Верх. Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 30.11.2018).

Про внесення змін до законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень : Закон України № 2617-VIII від 22.11.2018. *Голос України*. 2017. 24 квіт. (№ 79). С. 11–14.

Стандарти

ДСТУ 8302-2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Кн. палата України ім. І. Федорова. Чинний від 2016-07-01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. IV, 16 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 4861:2007. Видання. Вихідні відомості. На заміну ГОСТ 7.4-86 ; чинний від 2009-01.01. Київ : Держспоживстандарт України, 2009. 45 с. (Національні стандарти України).

Архівні матеріали

ДАОО (Держ. архів Одес. обл.). Ф. 44. Оп. 3. Спр. 33. 85 арк.

або

Держ. архів Одес. обл. (ДАОО). Ф. 44. Оп. 3. Спр. 33. 85 арк.

Дисертація

Томбулатова І. І. Гео Шкурупій – футурист. Літературна критика та художня практика : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 : захищена 15.02.17 : затв. 27.04.17 / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 207 с.

Автореферат

Нахапетова О. В. Номени на позначення родинних стосунків у сучасній українській мові: психолінгвістичний і етнолінгвістичний аспекти : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 «Українська мова». Одеса, 2017. 20 с.

Багатотомні видання – документ в цілому

Антологія української юридичної думки : в 10 т. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; заг. ред. Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. книга, 2002–2004.

Реабілітовані історією. Миколаївська область / гол. редкол. О. М. Гаркуша. Київ ; Миколаїв : Світогляд, 2007. Кн. 3. 655 с. (Науково-документальна серія книг «Реабілітовані історією» : у 27 т. / гол. редкол. П. Т. Тронько).

Багатотомні видання – окремий том

Ілюстрована енциклопедія історії України : у 3 т. Т. 1 : Від найдавнішого часу до кінця XVIII ст. / наук. ред. Л. Д. Федорова. Київ : Спалах, 2004. 216 с.

або

Ілюстрована енциклопедія історії України : у 3 т. / наук. ред. Л. Д. Федорова. Київ : Спалах, 2004. Т. 1 : Від найдавнішого часу до кінця XVIII ст. 216 с.

Патенти

Спосіб фармакологічної корекції закритої черепно-мозкової травми комплексною сполукою на основі германію і діетилентриамінопентаоцтової кислоти з натрієм : пат. 83323 Україна,

А61Р 43/00 на корисну модель ; заявл. 03.09.2012 ; опубл. 10.09.2013, Бюл. № 17. 6 с.

Періодичне видання в цілому

Слово і час : наук.-теорет. журн. / Нац. акад. наук України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. 2011. № 12. 128 с.

Продовжувані видання в цілому

Записки історичного факультету : зб. наук. пр. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова ; гол. ред. В. Г. Кушнір. Одеса, 2004. Вип. 15. 565 с.

Матеріали конференцій

Одіссос. Актуальні проблеми всесвітньої історії : матеріали 6-ї Міжнар. конф. «Одеські читання – 2017» (Одеса, 20–21 жовт. 2017 р.) / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Іст. ф-т ; гол. редкол. О. Б. Дьомін. Одеса, 2017. 270 с.

Електронні ресурси віддаленого доступу

ДАЗО (Держ. архів Запорізь. обл.). Ф–24. Оп. 1. Спр. 281. Арк. 54–59. URL: <https://bit.ly/2TPC7Qp> (дата звернення: 31.05.2019).

Ізюмова Л. Ф. Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека. *Українська бібліотечна енциклопедія* / Нац. б-ка України ім. Ярослава Мудрого. Україна, 2017, 20 верес. URL: <https://bit.ly/2CxxqG5c> (дата звернення: 31.05.2019).

Кіреєва Зоя Олександрівна. *Вчені ОНУ : інформ. ресурс* / НБ ОНУ. Одеса, 2018. URL: <https://bit.ly/2vfyEMu> (дата звернення: 22.04.2019).

Борис Олександрович Лупанов (1887–1959) : до 130 річчя від дня народження : віртуальна виставка / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова ; уклад.: Д. В. Ревенко, Т. М. Шершун. Одеса, 2017. URL: http://liber.onu.edu.ua/pdf/vistavki/lupanov_130.pdf (дата звернення: 03.06.2019).

Яскрава діяльність непересічної особистості : до 85-річчя з дня народження А. Д. Бачинського : віртуальна виставка / Одес. нац. ун-ту ім. І. І. Мечникова ; уклад. А. С. Ложешник. *You Tube. Одес. нац. ун-т, Наук. б-ка* (<http://lib.onu.edu.ua>). Одеса, 21 трав. 2018. URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=YqONDusSmSM> (дата перегляду: 03.06.2019).

Електронні ресурси, що мають носій

Богомольний Б. Р., Кононенко В. В., Чуєв П. М. Медицина екстремальних ситуацій : навч. посіб. для студентів мед. вузів III–IV рівнів акредитації. Одеса : Одес. мед. ун-т, 2001. 1 електрон. опт. диск (CD-R).

Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. Київ : Інфодиск, 2004. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).

Електронне видання

Ковальчук Г. В. Історія й особливості Соловецького театру в науковому дискурсі професора Н. Б. Кузякіної. *Контекст. Інтертекст. Філологічні науки*. 2017. № 2. URL: https://text-intertext.in.ua/pdf/n022017/kovalchuk_halyna_02_2017%20.pdf (дата звернення: 03.05.2019).

Частина книги

Першина З. В. Шляхами історії. *Наукова бібліотека Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова: історичний нарис : до 185-річчя заснування* / відп. ред. В. А. Сминтина. Одеса : Астропринт, 2002. С. 9–33.

Зеров М. Поетична діяльність Куліша. *Зеров М. Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : нариси з новіт. укр. письменства : статті*. Дрогобич, 2007. С. 245–291.

Розділ, глава

Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації. *По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України (кінець XIX – початок XX ст.)*. Харків, 2007. Розд. 3. С. 137–202.

Стаття з періодичного видання

Довгань П. М., Ціхоцький І. Л. Епіграфічні матеріали з городища літописного Бужська. *Вісн. Ін-ту археології*. 2016. Вип. 11. С. 111–122.

Марушкевич А. А. Стильові особливості управління навчальним закладом. *Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія: Педагогіка*. 2015. Вип. 2. С. 54–56.

Стаття зі збірки наукових праць

Ахмід С. С. Роль В. В. Капніста та Є. Є. Келлерау справі охорони археологічних пам'яток Півдня України. *Зап. іст. ф-ту / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова*. Одеса, 2011. Вип. 22. С. 6–11.

Гнатюк Л. Тарас Шевченко і староукраїнська книжна традиція. *Шевченкознавчі студії : зб. наук. пр.* Київ, 2014. Вип. 17 : До 200-річчя від дня народження. С. 257–265.

Стаття з газети

Німкень В. Василева доля. *Одес. вісті*. 2017. 29 серп. (№ 63). С. 8.

Матеріали конференцій

Жиленко Г. Зовнішня політика Амасіса II. *Одіссос. Актуальні проблеми всесвітньої історії : матеріали VI-ї Міжнар. конф. «Одеські читання – 2017» (Одеса, 20–21 жовт. 2017 р.)*. Одеса : Удача, 2017. С. 27–30.

Рецензії

Чепіженко В. В. Як жилося у середньовічному місті до та після чуми? *Місто: історія, культура, суспільство. Е-журнал урбаністичних студій*. № 10 (3): Середньовічне місто. 2020. С. 127–131. Рец. на кн.: Kissane A. Civic Community in Late Medieval Lincoln. Urban Society and Economy in the Age of the Black Death, 1289–1409. Woodbridge: The Boydell Press, 2017. 335 p.

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу
здобувача/-ки 2-го курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 032 «Історія та археологія»
денної /заочної форми навчання факультету історії та філософії
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

(ППП здобувача повністю)

за темою: « _____ »

Актуальність роботи: Кваліфікаційної роботи магістра розроблена на актуальну для сучасного розвитку суспільства тему Це тим більш актуально.....

Методична сторона роботи: (логічне розташування матеріалу в роботі, доцільне та вміле використання термінології, вміння робити правильні висновки).

Змістовна сторона роботи: Зміст роботи цілком відповідає поставленому завданню. У роботі розглядається Позитивним є те, що Крім того, в роботі В роботі зроблений Дослідник (ця) проявив знання у сфері..., використовував спеціалізовані терміни і сучасні підходи для розкриття сутності теми кваліфікаційної роботи.

Недоліком кваліфікаційної роботи магістра є те, що ...

Практична сторона роботи: (практичне значення роботи).

Технічна сторона роботи: (відповідність вимогам оформлення кваліфікаційних робіт).

Висновок: (досяжність мети, теоретична та практична значущість, професійна компетентність) і рекомендація до захисту.

Науковий керівник,
посада,
науковий ступінь, вчене звання

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)

**Додаток Ж. Документи для подання
в сектор моніторингу плагіату Наукової бібліотеки ОНУ**

Додаток 1

ЗАЯВА
щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____
(ІПБ повністю) студент (аспірант, докторант, викладач)
_____ факультету історії та філософії
(назва факультету або іншого структурного підрозділу)
_____ 032 «Історія та археологія»
(код та назва спеціальності)
_____ 2 курс, денна / заочна форма
(курс, форма навчання – *обрати потрібну*)
_____ магістр
(здобувач ОС, освітньо-наукового ступеня)

заявляю, що моя письмова робота на тему:

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання.

Я ознайомлений (а) з чинним положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування відповідних заходів.

Дата

Підпис

Додаток 3

Науковому керівнику

Здобувача освітнього ступеня «магістр»

З А Я В А

Цим я підтверджую, що був поінформований про правила функціонування системи виявлення збігів/ідентичності/схожості щодо перевірки на ознаки плагіату. Тому заявляю, що згоден на обробку моєї роботи.

Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

здобувача/-ки 2-го курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 032 «Історія та археологія»
денної /заочної форми навчання факультету історії та філософії
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

(ППП здобувача повністю)

за темою: «_____»

1. Структура та логічність побудови роботи: відповідність змісту назви теми, зміст вступу, виділення розділів та підрозділів; зміст висновків, їх відповідність завданням, логіка побудови роботи в цілому та в межах окремих розділів.

2. Фактичний матеріал: наявність фактичного матеріалу, зібраного здобувачем вищої освіти та доцільність його використання. Ступінь новизни фактичного матеріалу, що використано в кваліфікаційній роботі магістра.

3. Використання сучасних методів дослідження.

4. Оформлення роботи: відповідність оформлення кваліфікаційної роботи магістра встановленим університетом вимогам: кількість сторінок; оформлення титульного листа, посилань, списку джерел та літератури, додатків тощо.

5. Рекомендації, зауваження та запитання рецензента.

6. Загальний висновок рецензента щодо рекомендації роботи до захисту.

7. Загальна оцінка за прийнятою шкалою оцінювання.

Рецензент,
посада (із зазначенням місця роботи),
науковий ступінь, вчене звання

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)

*Підпис рецензента має бути завірений підписом відповідальної особи
та печаткою установи, де він/вона працює.*

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
(повне найменування вищого навчального закладу)

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувач _____ до захисту кваліфікаційної роботи
(прізвище та ініціали)
за освітньо-професійною програмою _____
спеціальністю _____
(шифр і назва спеціальності)
на тему: _____
(назва теми)

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Директор інституту /Декан факультету _____
(підпис, прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті
(прізвище та ініціали здобувача)
_____ з 20__ року до 20__ року повністю
виконав навчальний план за напрямком підготовки, спеціальністю з таким розподілом оцінок за:
національною шкалою: відмінно __%, добре __%, задовільно __%;
шкалою ECTS: A __%, B __%, C __%, D __%, E __%.

Секретар інституту, факультету _____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Схема виступу з доповіддю на захисті кваліфікаційної роботи		
Розділ виступу	Зміст розділу	Час
Вступне слово: <i>Шановні пан/пані голово та члени Екзаменаційної комісії! Вашій увазі пропонується презентація кваліфікаційної роботи на тему «...».</i>		
Вступ	1) В 2–3 реченнях характеризується актуальності теми, формулюється наукова та практична потреби, що обґрунтовують необхідність дослідження. 2) Доволі стисло пояснюється стан розробки теми (достатньо вказати декілька імен дослідників та відповідних напрямків дослідження) та вказується на новизну дослідження.	до 2 хв.
Методична частина	3) Вказати мету та завдання роботи. 4) Вказати об'єкт і предмет дослідження. 5) Перелічити основні методи дослідження з ілюстрацією їх конкретного застосування.	до 2 хв.
Висновки	<i>«У результаті проведеного дослідження було зроблено наступні висновки...»:</i> Коротко перелічити основні висновки по роботі.	до 5 хв.
Завершення доповіді: <i>Доповідь закінчена, спасибі за увагу.</i>		
Р А З О М		7–10 хв.
Подальша процедура захисту		
Запитання членів Екзаменаційної комісії		до 1 хв.
Відповіді на запитання членів Екзаменаційної комісії		до 5 хв.
Виступ наукового керівника		до 2 хв.
Виступ рецензента		до 3 хв.
Відповідь на запитання та зауваження рецензента		до 7 хв.
Заключне слово: <i>Подяка за запитання, за увагу тощо.</i>		
Р А З О М		20–30 хв.

**Додаток М. Критерії оцінювання
кваліфікаційної роботи**

Критерії оцінювання	Рейтинг. бал за 100-бал. шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за нац. шкалою
- роботу виконано самостійно, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог і написана грамотно; - роботу захищено на «відмінно» (доповідь здобувача вищої освіти чітка, аргументована, змістовна; відповіді на запитання членів комісії вичерпні та чіткі).	90–100	A	Відмінно
- роботу виконано самостійно, зміст відповідає назві, завдання виконані, мета досягнута; - робота оформлена з дотриманням усіх вимог, але містить незначні недоліки, зокрема, мовні та стилістичні; - роботу захищено на «добре» (доповідь здобувача вищої освіти змістовна і аргументована; відповіді на запитання членів комісії загалом правильні).	85–89	B	Добре
- роботу виконано самостійно, зміст загалом відповідає назві, завдання у цілому виконані, мета досягнута; - в оформленні роботи є недоліки, у тому числі мовні та стилістичні; - роботу захищено на «добре» (доповідь здобувача вищої освіти змістовна; відповіді на запитання членів комісії загалом правильні).	75–84	C	
- роботу виконано самостійно, але зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, що позначилося на повноті досягнення мети; - недостатня кількість джерел та наукових робіт для розкриття теми; - в оформленні роботи є недоліки, мовні помилки;	70–74	D	Задовільно

- роботу захищено на «задовільно» (доповідь здобувача вищої освіти не чітка, у ній зміст роботи розкритий не повністю; відповіді на запитання членів комісії не всі правильні або повні).			
- роботу виконано в основному самостійно, зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, мету досягнуто лише частково; - недостатня кількість джерел (першоджерел) і застарілість бібліографії; - в оформленні роботи є недоліки, мовні помилки, суттєві порушення вимог до стилю викладення матеріалу; - роботу захищено на «задовільно» (доповідь здобувача вищої освіти не чітка і не аргументована, у ній зміст роботи розкритий не повністю; відповіді на запитання членів комісії не всі правильні або повні).	60–69	E	
- зміст роботи не розкрито, здобувач вищої освіти не вміє користуватися науковим апаратом; - недостатня кількість джерел і застарілість бібліографії; - роботу оформлено без дотримання вимог, велика кількість мовних помилок; - роботу захищено на «незадовільно» (доповідь здобувача вищої освіти не відображає основного змісту роботи, відповіді на запитання членів комісії не правильні).	35–59	FX	
- робота не відповідає змістовним і формальним вимогам.	0–34	F	Незадовільно

Навчальне видання

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
зі спеціальності 032 «Історія та археологія»
(освітньо-професійна програма «Історія та археологія»)

Електронне практичне видання

Укладачі:

Петрова Наталія Олександрівна

Сминтина Олена Валентинівна

Чепіженко Вадим Віталійович

В авторській редакції

Затвердж. авт. 17.07.2024. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.
Обсяг 1 МБ. Зам. № 2841.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
65082, м. Одеса, вул. Університетська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua